Vlaams Parlement

stuk **785** (2010-2011) – Nr. 2
ingediend op 28 januari 2011 (2010-2011)

Ontwerp van decreet

houdende instemming met de wijziging van het Verdrag van Espoo van 25 februari 1991 inzake milieu-effectrapportage in grensoverschrijdend verband, aangenomen bij besluit II/14 in Sofia op 27 februari 2001

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking uitgebracht door mevrouw Fatma Pehlivan

verzendcode: BUI

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Frank Creyelman.

Vaste leden:
de heren Ludwig Caluwé, Paul Delva, mevrouw Sabine Poleyn, de heer Johan Verstreken;
de heer Frank Creyelman, mevrouw Katleen Martens, de heer Christian Verougstraete;
de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
mevrouw Fatma Pehlivan, de heer Jan Roegiers;
de heren Matthias Diependaele, Marc Hendrickx;
de heer Peter Reekmans;
de heer Luckas Van Der Taelen.

Plaatsvervangers:
de heren Lode Ceyssens, Carl Decaluwe, Ward Kennes, Veli Yüksel;
de heer Johan Deckmyn, mevrouw Marijke Dillen, de heer Stefaan Sintobin;
de heren Marnic De Meulemeester, Bart Tommelein;
de heer Philippe De Coene, mevrouw Mia De Vits;
de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Liesbeth Homans;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Toegevoegde leden:
de heer Christian Van Eyken;
de heer Karim Van Overmeire.

Stukken in het dossier:
785 (2010-2011) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

I. Inleidende uiteenzetting door mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur 4
1. Betekenis van het Verdrag van Espoo 4
2. Wijzigingen aan het Verdrag van Espoo 4
3. Geen impact op bestaand Vlaams beleid en regelgeving 5
4. Positieve adviezen 5
5. Inhoud en draagwijdte van de Eerste Wijziging van het Verdrag van Espoo (Sofia – 2001)..... 5
II. Bespreking 6
III. Stemmingen 6
1. Artikelsgewijze stemming 6
2. Stemming over het geheel 6

In de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking werd op datum van dinsdag 18 januari 2011 het ontwerp van instemmingsdecreet met de wijziging van het Verdrag van Espoo van 25 februari 1991 inzake milieueffectrapportage in grensoverschrijdend verband, aangenomen bij besluit II/14 in Sofia op 27 februari 2001 besproken.

Tegelijk lag in de commissie ook een ander ontwerp van instemmingsdecreet met een tweede wijziging van het Verdrag van Espoo voor (*Parl. St.* Vl. Parl. 2010-11, nr. 786/1). Het betrof hier meer bepaald de wijziging aangenomen bij besluit III/7 in Cavtat op 4 juni 2004.

De beide wijzigingsverdragen maakten het voorwerp uit van een geïntegreerde toelichting door de minister.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR MEVROUW JOKE SCHAUVLIEGE, VLAAMS MINISTER VAN LEEFMILIEU, NATUUR EN CULTUUR

1. Betekenis van het Verdrag van Espoo

Bij de aanvang van haar uiteenzetting situeert minister *Joke Schauvliege* vooreerst heel kort het Verdrag van Espoo inzake milieu-effectrapportage in grensoverschrijdend verband, waarbij België sinds 1999 partij is. Dit verdrag is een zogenaamd 'regionaal verdrag' binnen het kader van de Verenigde Naties. Het is immers tot stand gekomen binnen de UN/ECE (United Nations/Economic Commission for Europe). De minister wijst er daarbij op dat dit verdrag voor Vlaanderen van behoorlijk groot belang is, aangezien het ons toelaat ons leefmilieu te beschermen tegen de significante negatieve milieugevolgen van projecten die naburige landen op hun grondgebied willen realiseren, maar waarvan significante negatieve milieugevolgen zich ook op Vlaams grondgebied kunnen laten voelen.

Het bijzondere aan het verdrag bestaat er met name in dat het ons toelaat om reeds tijdens de vergunningsfase van het project op te komen voor de bescherming van ons leefmilieu. De vergunningsbeslissing over een project dat grensoverschrijdende milieu-effecten kan hebben, mag immers niet worden genomen vooraleer deze milieu-effecten zijn bestudeerd en beoordeeld en vooraleer daarover overleg is gepleegd met naburige staten die milieugevolgen kunnen ondervinden van dit project. Zo werd het verdrag de voorbije jaren reeds meermaals toegepast in de relatie met Nederland.

2. Wijzigingen aan het Verdrag van Espoo

Over het afgelopen decennium werd het basisverdrag reeds tweemaal door de partijen bij het verdrag gewijzigd tijdens een zogenaamde 'Bijeenkomst van de Partijen' (ook bekend onder zijn Engelse acroniem MOP: Meeting of the Parties). Dat was een eerste keer het geval in Sofia (Bulgarije), terwijl een tweede wijziging een paar jaar later werd overeengekomen in Cavtat (Kroatië). Deze verdragsaanpassingen staan gemeenzaam bekend als de Eerste en de Tweede Wijziging. Het zijn deze wijzigingen die hier vandaag, bij wege van twee instemmingsdecreten, ter goedkeuring voorliggen. De instemming van het Vlaamse Gewest met deze beide wijzigingen van het Verdrag van Espoo zijn noodzakelijk opdat België hierbij partij zou kunnen worden.

Ten algemenen titel geeft minister Schauvliege nog mee dat de wijzigingen die aan het Verdrag van Espoo worden aangebracht door de Eerste en Tweede Wijziging grosso modo kunnen worden opgedeeld in twee categorieën. Een eerste categorie van wijzigingen betreft een verfijning van de structuren en mechanismen die door de Bijeenkomst van de Partijen doorheen de voorbije decennia zijn ingesteld met betrekking tot de werking van het verdrag en de protocollen bij het verdrag. Tot deze categorie behoren de aanpassingen die worden doorgevoerd op gebied van wie partij mag worden bij het verdrag en op gebied

van de implementatie en naleving van het verdrag door de partijen. Een tweede categorie van wijzigingen heeft betrekking op de inhoud van de rechten en plichten van de partijen bij het verdrag.

3. Geen impact op bestaand Vlaams beleid en regelgeving

De minister wenst er daarbij nadrukkelijk op te wijzen dat noch de eerste, noch de tweede categorie van wijzigingen enige aanpassing of wijziging van het Vlaamse beleid of regelgeving vereist. Het beleid en de regelgeving die momenteel toepasselijk zijn in Vlaanderen, voldoen immers nu reeds aan de nieuwe standaarden die worden gezet door de beide wijzigingen. Na het verlenen van instemming via de voorliggende ontwerpen van decreet is met andere woorden geen verdere actie vereist.

4. Positieve adviezen

Minister Schauvliege kan verder nog meedelen dat de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SARiV), de Milieu- en Natuurraad (Minaraad) Vlaanderen en de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO) zich in een gezamenlijk advies positief hebben uitgelaten over zowel de Eerste als de Tweede Wijziging als zijnde een stap vooruit inzake het toepassingsgebied van het verdrag, de toetredingsmogelijkheden, de harmonisatie van wetgeving en participatief beleid en de naleving van het verdrag. De Raad van State, van zijn kant, heeft in zijn adviezen bij de ontwerpen van instemmingsdecreet geen bemerkingen geformuleerd.

5. Inhoud en draagwijdte van de Eerste Wijziging van het Verdrag van Espoo (Sofia – 2001)

Het ontwerp van instemmingsdecreet met de Eerste Wijziging ('First Amendment') betreft de wijziging van het Verdrag van Espoo die door de Meeting of the Parties bij het verdrag werd aangenomen bij besluit II/14 te Sofia in 2001. De minister licht beknopt de inhoud en de draagwijdte van deze Eerste Wijziging toe.

Een eerste aanpassing die door de Eerste Wijziging van het Verdrag van Espoo wordt aangebracht, heeft tot doel te verduidelijken dat de zogenaamde 'civil society' een belangrijke stakeholder is onder het verdrag. Daarmee wordt verduidelijkt dat burgers niet enkel als individu het recht hebben om deel te nemen aan de procedures die door het verdrag worden ingesteld, maar dat zij ook over dit recht beschikken wanneer zij zich verenigen en als groep of als organisatie willen deelnemen aan de procedures.

Op dit punt is er voor Vlaanderen weinig nieuws onder de zon, aangezien het decreet van 18 december 2002 tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, in zijn titel betreffende de milieu-effect- en veiligheidsrapportage reeds bepaalt dat verenigingen, organisaties of groepen van natuurlijke of rechtspersonen het recht hebben om deel te nemen aan grensoverschrijdende milieueffectbeoordelingsprocedures.

Een tweede aanpassing die door de Eerste Wijziging aan het Verdrag van Espoo wordt aangebracht, heeft tot doel het verdrag open te stellen voor VN-staten die geen lid zijn van, of consultatieve status hebben bij, de UN/ECE. De nieuwe derde paragraaf van artikel 17 van het verdrag stelt meer bepaald dat VN-staten die geen lid zijn van, of consultatieve status hebben bij, de UN/ECE mogen toetreden tot het verdrag na goedkeuring door de Bijeenkomst van de Partijen. Deze regeling zal evenwel slechts toepasbaar zijn vanaf het moment dat deze nieuwe paragraaf in werking is getreden voor elk van de 31 staten en organisaties die op 27 februari (datum van goedkeuring van de Eerste Wijziging) partij waren bij het verdrag. Dienaangaande geeft de minister nog mee dat van de staten die de Wijziging vandaag reeds geratificeerd hebben er 15 staten partij waren bij het verdrag op 27 februari 2001.

Een laatste aanpassing die door de Eerste Wijziging aan het Verdrag van Espoo wordt aangebracht, heeft tot doel te verduidelijken dat een ratificatie van, of toetreding tot, het verdrag vanaf de inwerkingtreding van de Eerste Wijziging moet worden beschouwd als een ratificatie van, of toetreding tot, het verdrag zoals het werd gewijzigd door de Eerste Wijziging.

Afsluitend benadrukt minister Schauvliege dat het duidelijk is dat het verlenen van instemming met deze Eerste Wijziging niet tot enige aanpassing van het Vlaamse beleid of de Vlaamse regelgeving zal leiden. Dienovereenkomstig verzoekt zij de commissieleden dan ook hun goedkeuring te willen hechten aan het hen voorgelegde ontwerp van instemmingsdecreet.

II. BESPREKING

Er worden bij dit decreet geen opmerkingen geformuleerd.

III. STEMMINGEN

1. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1

Ter stemming gelegd, wordt het eerste artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimiteit van 11 stemmen.

Artikel 2

Ter stemming gelegd, wordt daarna ook het tweede artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimiteit van 11 stemmen.

2. Stemming over het geheel

In zijn geheel ter stemming gelegd, wordt het ontwerp van decreet houdende instemming met de wijziging van het Verdrag van Espoo van 25 februari 1991 inzake milieu-effectrapportage in grensoverschrijdend verband, aangenomen bij besluit II/14 in Sofia op 27 februari 2001, ten slotte eveneens aangenomen bij unanimiteit van 11 stemmen.

Frank CREYELMAN,
voorzitter

Fatma PEHLIVAN,
verslaggever